

Małgorzata Szejna

"Problemy motywacji i analizy
psychologicznej w polskiej prozie lat
1945-1950", Anna Sobolewska,
"Pamiętnik Literacki" z.4 (1977) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/2 (68), 204

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ SOBOLEWSKA Anna: Problemy motywacji i analizy psychologicznej w polskiej prozie lat 1945-1950. "Pamiętnik Literacki" 1977, z. 4, s. 165-191.

Proza psychologiczna lat czterdziestych ma, zdaniem autorki, nowe zadania i odmienny horyzont oczekiwań w stosunku do prozy 20-lecia. Temat poszukiwania tożsamości lub prawdy o drugim człowieku splata się z tematyką okupacji, martyrologii i przemian politycznych. Narracja jest przekazem życia wewnętrznego bohaterów i ważnych faktów historycznych. Autorka traktuje wszystkie powieści i nowele psychologiczne tego okresu jako jeden tekst. O obliczu powojennego psychologizmu decydują: obecność analizy psychologicznej, problematyzacja zjawisk psychologicznych, "iluzjonizm psychologiczny".

BP/68/85

M. Sz.

/II/ SPÓR O POEZJĘ. Autorzy: W. Paźniewski i in. Red. S. Piskor. Kraków 1977, WL, ss. 172, zł 40,-

Mozaikowa budowa książki ilustruje przeświadczenia jej autorów, członków grupy poetyckiej "Kontekst" (debiut w "Poezji" 1973, nr 9), o charakterze kultury masowej, która stanowi dziś najpoważniejsze wyzwanie dla twórcy awangardowego. Książka składa się z trzech grup szkiców Paźniewskiego, Piskora, Sławka i Szuby: pierwsza grupa dotyczy różnych aspektów awangardowego przełomu, głównie w sztukach plastycznych i poezji lat 50-ych i 60-ych w Polsce i na świecie; druga obejmuje analizy współczesnej polskiej sytuacji literatury (poezji); trzecia stanowi propozycje programowe poparte diagnozą stanu literatury w społeczeństwie masowym. Autorzy postulują niespójność jako adekwatną technikę tworzenia dziś tekstów kultury, będącą odpowiedzią na wymienione wyzwanie. Proponują, by twórca uczynił ze środka manipulacji publicznej - środek własnej remanipulacji artystycznej i tym samym ten pierwszy zakwestionował.

BP/68/86

P. S.